

کنگره بین المللی علوم و مهندسی

آلمان - هامبورگ

اسفند ماه ۱۳۹۶

فساد مالی و راهکارهای مواجهه با آن

در دانشگاه های شهر تهران

سوگل سادات سیدصالحی*

دانشجوی دکتری مدیریت دولتی دانشگاه تهران، sogolseyedsalehi@yahoo.com

چکیده

"همانگونه که خداوند متعال به تو احسان کرده است، احسان کن و در روی زمین فساد مجوی که خداوند فسادگران را دوست نمی دارد" [۱].

دانشگاه و نهاد علم، یکی از نهادهای اصلی است که خروجی اش می تواند منجر به توسعه، اصلاح جامعه و مبارزه با فساد شود. بنابراین یکی از کارکردهای اصلی و اساسی این نهاد، ارائه الگوی تعامل سالم و سازنده میان اعضای جامعه، تربیت آینده سازان کشور مبتنی بر آموزه های اخلاقی و سلامت و حساس کردن آن ها نسبت به پدیده فساد و مبارزه با فساد است. در تحقیق حاضر به بررسی راهکارهای مواجهه با فساد مالی در دانشگاه ها، خواهیم پرداخت و مسئله این تحقیق آن است که چگونه در نهادهای همچون دانشگاه، می توان از بروز فساد مالی جلوگیری کرد. همچنین شایسته است به این مسئله توجه نمود که، دانشجویان، اقدام به ترک مکان هایی می کنند که در آنها فساد فراوان است و ترجیح می دهند در مکان هایی تحصیل کنند که فساد در آنها کمتر ریشه دوانده است.

در تحقیق کنونی برای گردآوری اطلاعات از روش مصاحبه استفاده شد؛ برای تحلیل داده های حاصل از مصاحبه های انجام گرفته نیز از روش تحلیل تم استفاده گردید در این راستا با ۲۰ نفر از اساتید، دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاه های سراسری، آزاد و پردیس شهر تهران؛ به روش نیمه ساختار یافته مصاحبه شد و متون مصاحبه در شش مرحله کدگذاری توصیفی، کدگذاری تفسیری و تم های فراگیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. این تجزیه و تحلیل منجر به شکل گیری ۱۵۸ کد توصیفی، ۵۶ کد تفسیری و ۸ مضمون فرعی و ۶ مضمون اصلی، گردید. نتایج نشان داد که، تجدید نظر در بودجه نهادهای آموزشی، فرهنگ سازی ریشه ای، توجه به کارآمدی دستاوردهای آموزشی، بازتعریف چشم انداز و بازآرایی آیین نامه های دانشگاه ها، آموزش زندگی اخلاق مدارانه، اصلاح سیستم نظارتی و شفاف سازی، تبیین سیستم تشویق و تنبیه قانونی و تاکید بر مبانی اعتقادی، از جمله راهکارهای مواجهه با بروز فساد مالی در دانشگاه ها می باشند.

واژه های کلیدی: فساد مالی، خرید نمره، دانشگاه، راهکارها، تحلیل تم.

۱- مقدمه

در دهه های اخیر، یکی از مشکلات اساسی گریبانگیر سازمان ها، فساد بوده است. این مسئله علاوه بر اینکه شرکت های تجاری را به ورطه ی ورشکستگی کشانده، سازمان های دولتی، انتفاعی، غیرانتفاعی، "ان.جی.ا.ها، دانشگاهها و حتی سازمانهای مذهبی را فرا گرفته است [۲]. منتسکیو معتقد است که فساد باعث می شود یک سامانه سیاسی خوب و صحیح تبدیل به سامانه زشت و ناپسند شود [۳].

اگرچه مباحث نظری درباره فساد در دهه ۱۹۵۰ شکل جدی به خود گرفت، اما از دهه ۱۹۷۰ اولین آثار نظری و بررسی های تجربی درباره فساد ارائه شد و از آن زمان به بعد یکی از اصلی ترین مباحث در زمینه دولت، حکمرانی و توسعه بوده است. سازمان های متعددی در سطح جهان تاسیس شده اند که درباره فساد تحقیق کرده و راه های مبارزه با آن را بررسی می کنند. متأسفانه بررسی های موجود نشان می دهد که پدیده فساد بیش از همه در میان کشورهای فقیر و در حال توسعه رواج دارد و مانعی عمده بر سر راه توسعه در این کشورهاست [۴].